

Aittoniemi ym.: Ehdotus laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

Aloite on tarkoitettu rinnakkaislakialoitteeksi hallituksen esitykselle n:o 62 laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta.

Lakialoitteessa ehdotetaan hallituksen linjasta poiketen luonnollisen henkilön verovelvollisena suorittaman korkovähennyksen omavastuun säilyttämistä ennallaan. Pienituloisille kansalaisille pienetkin korkomenot ovat merkittäviä ja siksi ne tulisi saada mahdollisimman täysimääräisesti vähentää verotuksessa. Toisena merkittävänä erona hallituksen linjaan esitetään, että korkovähennyksen enimmäismäärä nostettaisiin aikaisemmalle tasolle eli 85 %:iin korkomenoista. Nuorille pareille ja lapsiperheille on erittäin tärkeätä, että asuntolainoista aiheutuvat korkomenot saadaan vähentää mahdollisimman täysimääräisinä, koska niiden vaikutus perheen talouteen on tuntuva. Varsinkin nyt, kun korkotasoa sitkeästi pysyttelee Euroopan ennätyslukemissa, on korkorasitusta oman asunnon hankkimisessa voitava maksimaalisesti tukea valtiotavallan taholta eikä supistaa kuten hallitus esittää.

Olennoisimpana rakenteellisenä muutoksena velkojen korkojen vähennysoikeuteen esitetään, että nykyisestä virheellisesti rakennetusta, avopareja suosivasta järjestelmästä siirryttäisiin henkilökohtaiseen perhesuhteista riippumattomaan asuntolainojen korkojen verovähennysjärjestelmään. Lakialoitteessa ehdotetaan, että jokainen kansalainen, jolla on vakituiseen asuntoon kohdistuvista asuntolainoista johtuvia korkoja, saisi henkilökohtaisen 22 000 markan suuruisen korkovähennyksen verotuksessa. Tämän lisäksi niille verovelvollisille, joilla on pääasiallisesti elätettävänä alaikäisiä lapsia, tulisi antaa esitettyn henkilökohtaiseen vähennysoikeutensa lapsikorotus. Lapsikorotuksen suuruus olisi ensimmäisestä lapsesta 5 000 mark-

kaa ja toisesta tai sitä useammasta lapsesta 10 000 markkaa.

Mielestämme eläkeläisten ja muiden pienituloisten asemaa tulisi niin valtion- kuin kunnallisverotuksessa edelleen parantaa. Parhaiten tavoite toteutuisi kunnallisverotuksen perusvähennystä korottamalla esittämäämme 9 500 markkaan, antamalla kunnallisverotuksen eläketulovähennys kaikille perhesuhteesta riippumatta täysimääräisenä, poistamalla sairauskulujen omavastuuosuus ja enimmäismäärät sekä jättämällä perimättä erillisessä lakialoitteessa esittämämme mukaisesti alle 1 000 markan suuruinen valtionvero. Näitä toimenpiteitä tarkoittavat tekemämme esitykset voimassa olevan lain 108 §:n 3 ja 4 momentin kumoamisesta sekä hallituksen esityksestä n:o 62 poikkeavat ehdotukset.

Opiskelijat ja lapsiperheet ovat myös merkittävä taloudellisissa vaikeuksissa elävä kansanosia. Tämän takia emme hyväksy hallituksen esitystä uuden korotetun opintotuen verollepanosta, vaan ehdotamme sen säilyttämistä verottomana. Lapsenhoitovähennystä ehdotamme nostettavaksi valtionverotuksessa 15 000 markkaan. Näin pystyttäisiin hieman tasaamaan elintasoeroa lapsiperheiden ja lapsettomien välillä.

Katsomme, että huolimatta valtion taloustilanteen vaikeuksista on voitava heikompiosaiten kansalaisten rasitusta keventää ja etuisuuksia parantaa. Mikäli tarpeellista on, tulee se tehdä hyvätuloisten kansalaisten etuisuuksia kaventamalla, etuoikeuksista luopumalla ja jopa heidän verorasitustaan nostamalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1240/88) 108 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisena kuin ne ovat 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1343/90),

muutetaan 10 §:n 5 kohta, 27 §, 46 §:n 3 ja 10 kohta, 57 §, 64 §:n 1 momentin 4 kohta, 77 §:n 2 momentti, 89 §, 91 §:n 1 momentin 1 kohta, 99 §, 100 §:n 1 momentti, 101 §, 108 §:n 2 momentti, 109 §, 146 a §:n 2 momentti, 149 §:n 4 momentti ja 169 §,

sellaisina kuin niistä ovat 27 §, 64 §:n 1 momentin 4 kohta, 89 §, 101 §, 108 §:n 2 momentti, 109 § ja 146 a §:n 2 momentti mainitussa 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa sekä 57 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja 29 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla (1335/89), sekä

lisätään 10 §:ään uusi 4 a kohta, 71 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 29 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla, uusi 3 momentti ja 73 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja mainitulla 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla, uusi 5 momentti, seuraavasti:

10 ja 27 §

(Kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

46 §

Ansiotuloa on:

(3 kohta kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

(10 kohta kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

57 §

Veronalaista tuloa ei ole:

(1—16 kohta kuten hallituksen esityksessä
n:o 62)

(18 ja 19 kohta kuten hallituksen esityksessä
n:o 62)

64 §

Veronalaista tuloa ei ole:

(4 kohta kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

71, 73 ja 77 §

(Kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

89 §

Muulla verovelvollisella kuin yhteisöllä on omavastuuosuutta koskein edellä säädetyin rajoituksin oikeus vähentää 85 prosenttia muiden kuin elinkeinotoimintaan tai maatalouteen liittyvien velkojensa korkojen yhteismäärästä.

Luonnollisella henkilöllä ja erillisenä verovelvollisena verotettavalla kotimaisella kuolinpesällä korkovähennyksen enimmäismäärä on muiden kuin ansiotoimintaan liittyvien korkojen

osalta 22 000 markkaa. Edellä mainittuja enimmäismääriä on korotettava 5 000 markalla, jos luonnollisella henkilöllä on ollut verovuonna elätettävänä yksi alaikäinen lapsi, ja 10 000 markalla, jos tällaisia lapsia on kaksi tai useampia.

Jos verovelvollisen tuloverosta on verovuonna tehty 146 a §:n mukainen asuntovähennys, hänellä on oikeus vähentää muita kuin ansiotoimintaan liittyviä korkoja enintään 5 000 markkaa.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuun korkovähennykseen saa luonnollisella henkilöllä ja erillisenä verovelvollisena verotettavalla kotimaisella kuolinpesällä sisältyä enintään 5 000 markkaa muita kuin valtion takaaman opintolainan korkoja ja asuntolainakorkoja, joita ovat verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimisesta tai perusparannuksesta ja asumisoikeuden hankkimisesta johtuvan velan korot.

91 §

Omavastuuosuutta sovellettaessa tai, kun korkoja on vaadittu vähennettäväksi enemmän kuin mihin verovelvollisella on lain mukaan oikeus, korot jäävät vähentämättä seuraavassa järjestyksessä:

(1 kohta kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

99 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää omat, aviopuolisonsa ja lastensa sekä kasvattilastensa sairauskulut (*sairauskuvavähennys*).

100 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

101 §

Valtionverotuksessa verovelvollisella tai puolisoilla yhdessä on oikeus vähentää kokonaistulostaan 15 000 markkaa, jos verovelvollisella tai puolisoilla on ollut verovuonna elätettävänä vähintään 3 vuotta mutta enintään 7 vuotta täyttänyt lapsi (*lapsenhoitovähennys*).

108 §

Kunnallisverotuksen täyden eläketulovähennyksen määrää laskettaessa täytenä kansaneläkkeenä pidetään verovuonna maksetun kansaneläkkeen pohjaosan ja ensimmäisessä kuntaryhmässä maksetun täysimääräisen lisäosan yhteismäärää.

109 §

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön kokonaistulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 9 500 markan määrää suurempi, on siitä kunnallisverotuksessa vähennettävä tämän tulon määrä (*perusvähennys*). Jos kokonaistulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 %:lla ylimenevän tulon määrästä.

146 a, 149 ja 169 §

(Kuten hallituksen esityksessä n:o 62)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1992.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1992 toimitettavassa valtion- ja kunnallisverotuksessa.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 1991

Sulo Aittoniemi
Lea Mäkipää

Hannu Suhonen
Marita Jurva

Tina Mäkelä
Heikki Riihijärvi

